

در روزهای پس از بروز یک حادثه، کودکان به حمایت و مراقبت بیشتری نیاز دارند. ممکن است خیلی بترسند و فشار زیادی به آنها وارد شده باشد.

حس های کمتر از ۶ ماهه اجر انمی شود

داستان تهران می گوید، افرادی که هنوز حکم ۶ ماهه حبس آنها اجرا نشده است، مشروط بر این که شاکي نداشته باشند، مشمول عفو می شوند. عباس جعفری دولت آبادی ادامه داد: «این عفو در سال های پیش هم انجام می شد، اما امسال گسترده تر شده است، به طوری که اگر حکم حبس ۶ ماهه کسی به هر دلیلی اجرا نشده باشد، مشروط بر این که شاکي نداشته باشد، مشمول عفو می شود.» او گفت: «در این طرح عفو، کمک قابل توجهی به زنان سرپرست خانوار شده است. همچنین تخفیف خوبی برای خانواده شهدا و ایثارگران و بیماران لاعلاج در نظر گرفته شده است. همواره مشکلی در رابطه با زندانیانی که بیماری صعب العلاج داشتند، وجود داشت که بنا بر این عفو گسترده، اگر این افراد بیرون از زندان و مشغول درمان خود باشند، مشمول عفو می شوند.» به گزارش مهر، دادستان تهران ادامه داد: «تمام کسانی که غیر قانونی وارد و خارج از کشور شدند، هم حبس و جریمه آنها عفو شد. علاوه بر این، محکومان جزای نقدی تا ۱۰ میلیون ریال که حکم آنها اجرا نشده است، مشمول عفو می شوند. تمام شلای های تعزیری هم مشمول عفو شدند.»

جای اوتیست ها کجاست؟

با وجود تاکید آموزش و پرورش بر لزوم آموزش فراگیر و کاهش جداسازی دانش آموزان در مدارس، بعضی مدیران و اولیا بر تفکیک دانش آموزان اصرار دارند. رئیس آموزش و پرورش استثنایی تهران: ۵۰۰ دانش آموز در مدارس اختصاصی اوتیسم و ۲۰ دانش آموز در مدارس عادی تحصیل می کنند

اطلاعات آماری درباره مدارس کودکان مبتلا به اختلال اوتیسم

اگر چه آمار دقیقی درباره تعداد مبتلایان به اوتیسم در ایران وجود ندارد و تاکنون آمار متفاوتی از زبان مسئولان بیان شده، اما به نظر می آید تعداد مبتلایان به این اختلال روبه افزایش است. در این باره «هریم پورسید»، رئیس گروه مراکز روزانه توانبخشی سازمان بهزیستی پیش از این تعداد مبتلایان به اوتیسم در ایران را نزدیک به ۷۰۰ هزار نفر دانست: «بر اساس اجرای برنامه های پایلوت غربالگری اوتیسم در سال های گذشته انتظار داریم یک درصد جمعیت یعنی حدود ۷۰۰ هزار نفر در کشور مبتلا به طیف خفیف تا شدید اوتیسم باشند که با آمار جهانی برابری می کند.» او در توضیح این موضوع گفته بود: «۷۰۰ هزار نفر در کشور مبتلا به اوتیسم اند که ما آنان را نمی بینیم و علت آن این است که طیف اختلال اوتیسم در سه سطح وجود دارد و فقط سطح سه آن شدید است، به طوری که در خیابان و اماکن عمومی به خاطر رفتارشان قابل شناسایی اند.» پورسید درباره دانش آموزان هم گفته بود: «کودکان مبتلا به طیف خفیف اوتیسم در مدارس به عنوان دانش آموز ناسازگار شناخته می شوند که به درس گوش نمی دهند و البته ماهم الزامی نداریم که به این کودکان برچسب بزیم، چون اگر این کودکان را به عنوان مبتلایان به اوتیسم بشناسیم، سیستم اجتماعی و آموزشی، آنها را کنار می گذارد.» علاوه بر این مدیر عامل انجمن اوتیسم ایران هم پیش از این از موج ورود کودکان مبتلا به اوتیسم در ایران گفته بود. «سعیده صالح غفاری» در توضیح این موضوع گفته بود: «مسال اعلام شده که از هر ۵۹ تولد یک کودک مبتلا به اوتیسم است، پس با موج ورود کودکان مبتلا به اوتیسم روبه رو هستیم و سیاست گذاران باید برای آن برنامه ریزی کنند.» با این آمار و موج افزایش تعداد کودکان مبتلا به اختلال اوتیسم به نظر می آید ضروری است تلاش ها برنامهریزی های دقیقی برای این طیف از جامعه ایران انجام گیرد و این در حالی است که در شرایط کنونی تعداد مدارس مربوط به کودکان مبتلا به طیف شدیدی از این اختلال کافی نیست و برای دیگر کودکان هم برای تحصیل در مدارس عادی مشکلات فراوانی از جمله ناشناسی کادر آموزشی و مدیران مدرسه با این اختلال وجود دارد.

۴۸ مدرسه مختص اوتیسم در ایران

«سیاست ما این است که تا حد ممکن دانش آموزان دارای معلولیت های جسمی و حرکتی و کم بینایی و کم شنوایی و مانند آن در مدارس عادی در کنار دانش آموزان دیگر درس بخوانند و تحت فضای گلخانه ای نباشند تا بتوانند برای ورود به جامعه در آینده آمادگی کسب کنند.» این یکی از اظهار نظرهای رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی درباره ضرورت پرهیز از نگاه گلخانه ای به دانش آموزان ایرانی است. آن طور که «مجید قدمی» می گوید سیاست آموزش و پرورش استثنایی ایران است که تا حد ممکن زمینه برای تحصیل دانش آموزان در کنار هم فراهم شود، مگر این که چنین امکانی درباره بعضی دانش آموزان وجود نداشته باشد. درباره دانش آموزان مبتلا به اختلال اوتیسم هم در حال حاضر، هر دو حالت وجود دارد، یعنی تعدادی از مدارس مختص به این دانش آموزان است و تعدادی از مدارس دیگر هم این دانش آموزان را ثبت نام و پذیرش می کند. به عنوان مثال سال ۹۵ در شهر تهران ۶ مدرسه مختص به اوتیسم؛ پنج مورد دولتی و یک مورد هم غیرانتفاعی و ۷ مدرسه دولتی پذیرای دانش آموزان مبتلا به اختلال اوتیسم وجود داشت. البته پیش از این هم رئیس سازمان آموزش و پرورش

عکس: بهمن پور

رفتاری که میزان اختلال آنها شدید نیست، بنا به تشخیص کارشناسان این سازمان باید بتوانند در مدارس عادی تحصیل کنند. این طرح از آغاز سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶ به صورت آزمایشی در هفت استان کشور شامل خوزستان، تهران، فارس، کردستان، مازندران، هرمزگان و همدان به اجرا درآمده است و در هر یک از این استان ها، چهار دبستان آموزشی (دو واحد دخترانه و پسرانه در یکی از مناطق کم جمعیت و روستایی و دو دبستان دخترانه و پسرانه در یکی از مناطق شهری) فرآیند سازی شده اند. این طرح در سال های بعد به استان های دیگر هم

شهنواز کریمی، رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی شهر تهران: بچه های اوتیسم دودسته هستند؛ نیاز ویژه و گروهی هوش بهره عادی. اگر نیاز ویژه باشند، به مدرسه استثنایی می روند و الا ن هم این طور است. بچه های دیگر هم با توجه به خواست خانواده و شرایط مدرسه می توانند در مدرسه عادی تحصیل کنند

گسترش پیدا کرد و معلمان و کادر آموزشی فراوانی در این زمینه آموزش دیدند. با این توضیحات اظهار نظر مدیر کل آموزش و پرورش تهران مبنی بر این که «دانش آموزی که اوتیسم دارد، نباید در مدرسه عادی درس بخواند» عجیب و نادرست به نظر می آید و دست کم اهداف طرح آموزش فراگیر رانقض می کند.

و تلاش ما بر فراگیر سازی است. در بین دانش آموزان نابینا و ناشنوا آمار جداسازی بسیار کم شده و دانش آموزان به حالت فراگیر آموزش می بینند اما در بحث اوتیسم فعلا در حد همین آماری است که اعلام شد.» اما بخش حاشیه ساز سخنان مدیر کل آموزش و پرورش تهران نه تنبیه نشدن دانش آموز که قسمت دیگری از توضیحات این مدیر در گفت و گو با «ایلنا» است: «بر اساس گزارشی که به دست ما رسیده است، اولیای دیگر دانش آموزان از وضع دانش آموز مبتلا به اوتیسم اعلام ناراضی کرده اند، زیرا دانش آموزی که اوتیسم دارد، نباید در مدرسه عادی درس بخواند. قبلا به والدین این دانش آموز اعلام شده بود که باید فرزندشان را به مدرسه استثنایی ببرند، اما متأسفانه توجه نکردند.» این سخن فولادوند که دانش آموزی که اوتیسم دارد «نباید» در مدرسه عادی درس بخواند، با طرح آموزش فراگیر وزارت آموزش و پرورش در تناقض است و از طرف دیگر سخنان او این پرسش را مطرح می کند که آیا اولیای دیگر دانش آموزان می توانند مانع از تحصیل دانش آموزان مبتلا به اوتیسم در مدارس عادی شوند؟

طرح فراگیر آموزش چه می گوید؟

در سال های گذشته بسیاری از کارشناسان آموزش، روانشناسان و مدیران آموزش و پرورش ایران جداسازی دانش آموزان را موضوعی نادرست و تحصیل دانش آموزان در مدارس عادی را یک ضرورت در جهت خدمت به جامعه دانستند. همین اظهار نظرهای کارشناسی، زمینه ساز طرحی به نام «آموزش فراگیر» در مدارس ایران است که بسیاری از مدیران سازمان آموزش کودکان استثنایی وزارت آموزش و پرورش هم بر لزوم اجرایی شدن آن تاکید دارند. این طرح می گوید یکی از رویکردهای آموزش و پرورش باید کاهش جداسازی دانش آموزان باشد و بعضی از کودکان استثنایی (در طیف های مختلف اختلالات هیجانی -

شهروند | ماجرای قدیمی و کهنه یکبار دیگر سر باز کرد و اظهار نظری عجیب از مدیر کل آموزش و پرورش تهران زمینه ساز ادامه بحث درباره «آموزش فراگیر» یا جداسازی دانش آموزان شد. ماجرا از این قرار است که یک پدر دانش آموز مبتلا به اختلال اوتیسم از حبس فرزندش در اتاق مدیر مدرسه به عنوان تنبیه در یکی از مدارس تهران خبر داد. ادعای حبس یک دانش آموز مبتلا به اختلال اوتیسم با واکنش های فراوانی روبه رو شد و سخنان مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران هم بعد تازه ای از این ماجرا را رسانه ای کرد. «عبدالرضا فولادوند» در ابتدا اعلام کرد که «بر اساس بررسی های انجام شده، آن دانش آموز که بیماری اوتیسم داشته، نزد مدیر و مشاور در اتاق آنها بوده و حبس نشده است.»

شهنواز کریمی، رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی شهر تهران حال در گفت و گویی کوتاه به «شهروند» می گوید این دانش آموز، اوتیست نیست، چون از این اداره معرفی نامه نداشته است. او می گوید: «بچه های اوتیسم دودسته هستند؛ نیاز ویژه و گروهی هوش بهره عادی. اگر نیاز ویژه باشند، به مدرسه استثنایی می روند و الا ن هم این طور است. بچه های دیگر هم با توجه به خواست خانواده و شرایط مدرسه می توانند در مدرسه عادی تحصیل کنند.»

درباره آمار و تعداد دانش آموزان مبتلا به اختلال اوتیسم، «شهنواز کریمی» رئیس آموزش و پرورش استثنایی شهر تهران هم به «شهروند» می گوید: «در حال حاضر ۲۰ دانش آموز در مدارس عادی و ۵۰۰ نفر هم در مدارس خاص درس می خوانند. اوتیسم یک طیف است و بچه ها با توجه به شدت این اختلال در مدارس عادی یا استثنایی درس می خوانند.» او با بیان اینکه هدف آموزش و پرورش فراگیر سازی آموزش دانش آموزان است ادامه می دهد: «رویکرد ما فراگیر سازی است اما با توجه به مشکلات موجود، بعضی دانش آموزان اختصاصی تحصیل می کنند ولی رویکرد

بودن در مدارس عادی؛ به نفع جامعه و دانش آموزان اوتیسم

اثر یابناهنده |

مشاور مدرسه دخترانه اوتیسم تهران | تحصیل دانش آموزان با اختلال اوتیسم با دانش آموزان معمولی سیاستی است که آموزش و پرورش آن را دنبال می کند؛ سیاستی که از جنبه های مختلف مناسب و بجا تلقی می شود. بچه های اوتیسم همگی به یک شکل و در یک طیف قرار نمی گیرند و طیف های مختلفی را شامل می شوند. در میان این دانش آموزان هستند افرادی که می توانند با قرار گرفتن در میان دانش آموزان معمولی پیشرفت کنند؛ چنین رویه ای باعث بالا رفتن تعامل این دانش آموزان و پیشرفت شان می شود و در مقابل دانش آموزان معمولی نیز تعامل با این قشر را می آموزند و در نهایت به همان فرهنگ سازی که به دنبالش هستیم، دست می یابیم. نمی شود با یک اتفاق از تمامی نتایج مثبت آن چشم پوشی کرد. واقعیت امر این است که دانش آموزان اوتیسم در ابتدای ثبت نام غربال می شوند، تا میزان تعامل شان با دیگران مورد سنجش قرار بگیرد و بر همین اساس در مدارس ثبت نام می شوند. دانش آموزانی که در مرحله غربالگری موفق ظاهر نمی شوند، اصلا به مدارس ورود پیدا نمی کنند. بخش زیادی از این دانش آموزان الگو بردار و آموزش پذیرند و همراهی آنها با سایر دانش آموزان به آنها کمک فراوانی می کند. واقعیت این است که این دانش آموزان هم بخشی از جامعه اند و نمی شود با هر اتفاقی آنها را طرد کرد. به شخصه دوسال هم با کودکان اوتیسمی و هم دانش آموزان عادی کار کرده ام و در هر یک از این زمینه ها هیچ مشکلی وجود نداشته است. یکی از مواردی که شاید نادیده گرفته و در نتیجه سبب می شود اتفاقاتی از این دست پیش بیاید این است که دانش آموزان اوتیسم گاهی اوقات با توجه به موقعیت ها دچار به هم ریختگی هایی می شوند که نیازمند آموزش هایی است که معلمان باید در این زمینه پشت سر بگذارند. به عنوان مثال گاهی اوقات دانش آموزان اوتیسم در حالت گرسنگی، شنیدن بوی بد یا حتی صدا واکنش نشان می دهند که در چنین شرایطی تنها باید آنها را درک کرد و رفتار مناسبی ارایه داد. یکی از نکاتی که در مورد این دانش آموزان نادیده گرفته می شود این است که آنها هر دوره تحصیلی را در ۳-۴ سال طی می کنند و به عنوان مثال در ۱۹ سالگی سر کلاس پنجم ابتدایی می نشینند، به همین منظور بهتر است معلم این دانش آموزان بیشتر از میان مردان انتخاب شود، در حالی که بیشتر این معلمان را زنان تشکیل می دهند. در حال حاضر آموزش و پرورش بودجه برگزاری کلاس های بر خورد با این دانش آموزان را ندارد، در حالی که می تواند از نظر علمی و تامین معلمان کمک کند، به همین منظور نیاز است در این عرصه از آموزش و پرورش حمایت شود، البته دوره هایی در این عرصه برگزار شده که با حمایت بونسکو بوده است.

استثنایی در گفت و گو با رسانه ها اطلاعاتی آماری در این زمینه مطرح کرد. قدمی بیان این که یک هزار و ۵۶۴ مدرسه استثنایی در کشور وجود دارد، توضیح داد: «حدود ۲ هزار و ۸۰۰ نفر از این دانش آموزان به اختلال اوتیسم مبتلا هستند و ۴۸ مدرسه در سطح کشور به این دانش آموزان اختصاص دارد.» او همچنین درباره نوع این مدرسه گفته بود: «از مجموع مراکز اوتیسم کشور ۱۸ مرکز غیر دولتی است.»

ساخت مسکن در مناطق محروم

روستای جلاران شهرستان در میان استان خراسان جنوبی ۲۲ خانوار جمعیت دارد و آخرین روستا از مناطق کوهستانی در میان است که در فاصله ۷۰ کیلومتری مرز افغانستان قرار دارد. از این ۲۲ خانوار ۲۱ خانوار تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) هستند. هزینه احداث هر واحد مسکونی به صورت میانگین ۳۰ میلیون تومان برآورد شده است. به دلیل نداشتن توان اقتصادی اهالی این روستا، برای احداث هر واحد مسکونی ۱۵ میلیون تومان توسط کمیته امداد امام خمینی (ره) و ۱۵ میلیون تومان توسط بنیاد مسکن به صورت بلاعوض پرداخت شده است. بنابراین طرح توسعه ساخت ۲۱ واحد مسکن روستایی شامل حال جلارانی ها شده است.

طبق آمار کمیته امداد امام خمینی (ره) که یکی از ارگان های است که در این زمینه فعالیت می کند، تعداد کمک به نوسازی و بهسازی مسکن روستایی از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۷ «۱۴۲۵۰۰» واحد و تعداد کمک به تعمیر تکمیل برای ساختمان مددجویان از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۹۷ «۱۳۱۲۰۰۰» مورد است. | عکس: مهر